

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA I OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I-352-03/23-05/162

URBROJ: 517-10-2-3-23-3

Zagreb, 4. prosinca 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, OIB 19370100881, temeljem članka 48. stavaka 5., 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode, povodom zahtjeva Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije, Trg Ante Starčevića 2, 31000 Osijek, OIB 10383308860, nositelja izrade Plana gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije u predmetu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Plana gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je Plan gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije prihvatljiv za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije, Trg Ante Starčevića 2, 31000 Osijek, podnijela je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Upravi za zaštitu prirode zahtjev (KLASA: 352-02/23-01/1, URBROJ: 2158-16/33-23-1 od 18. rujna 2023.) (dalje u tekstu: Zahtjev) za provođenje postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Plana gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: Plan).

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o Planu, nositelju izrade Plana te razlozi izrade Plana, a priloženi su Mišljenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš za Plan gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije (KLASA: 351-03/23-01/1338, URBROJ: 517-05-1-1-23-2 od 29. kolovoza 2023.), kartografski prikaz lokacija gospodarenja otpadom i ekološke mreže na području

Osječko-baranjske županije, Tablica 1. Odnos Plana gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima na državnoj razini i Obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš od 15. rujna 2023. godine te je naknadno dostavljen Nacrt Plana gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije (Rev. 1) kojeg je u studenom 2023. godine izradio ovlašteni izradivač EKONERG institut za energetiku i zaštitu okoliša d.o.o., Koranska 5, 10000 Zagreb (dalje u tekstu: Nacrt Plana).

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, priloženu dokumentaciju te nakon uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19, 119/23) utvrdilo je sljedeće.

Nositelj izrade Plana je Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije, Trg Ante Starčevića 2, 31000 Osijek. Obuhvat Plana odnosi se na administrativno područje Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: OBŽ).

Planom će se uspostaviti okvir unutar kojega će OBŽ morati smanjiti količinu otpada koji proizvodi, a otpadom koji je proizведен održivo gospodariti. Također, razmatrat će se odgovornost u procesu unaprjeđenja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom s definiranjem uloga i aktivnosti županije i jedinica lokalne samouprave sukladno zakonskoj regulativi o gospodarenju otpadom. Planom će se napraviti uvid u postojeće stanje postupanja s otpadom te u postojeće i buduće količine, kao i sastav otpada, radi nalaženja optimalnih rješenja u sklopu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Planom će biti propisane mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom na području OBŽ kao i rokovi za izvršenje pojedinih mjer iz Plana.

Projekti na području OBŽ koje je potrebno provesti za ostvarivanje ciljeva gospodarenja otpadom u planskom razdoblju 2023.-2028. određeni su sljedećim aktivnostima iz Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. do 2028. godine: izgradnja i opremanje novih postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica) i/ili povećanje kapaciteta i tehnološko unaprjeđenje postojećih postrojenja; izgradnja i opremanje postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada; priprema projekta i izgradnja CGO Orlovnjak za obradu ne više od 60.000 tona miješanog komunalnog otpada godišnje; uspostava centara za ponovnu uporabu.

Lokacije gospodarenja otpadom planirane i navedene u Nacrtu Plana su centar za gospodarenje otpadom "Orlovnjak" na području Općine Antunovac, pretovarne stanice: Beli Manastir, Donji Miholjac, Našice, Valpovo-Belišće i Đakovo i lokacija gospodarenja otpadom "Sarvaš" na području Grada Osijek koja obuhvaća k.č.br. 889 i 799/2, sve k.o. Sarvaš.

Sukladno Nacrtu Plana, komunalni otpad sakupljen na području OBŽ tijekom planskog razdoblja 2017. - 2022. godine odlagao se na 7 odlagališta na području OBŽ (Belišće, Pepelane, Lončarica Velika, Gradsko odlagalište Beli Manastir, Vitika, Doroslov i Ada Koritna) te na odlagalištima susjednih županija. U 2017. godini otpad se odlagao na 3 odlagališta u Vukovarsko-srijemskoj županiji i 2 odlagališta u Virovitičko-podravskoj županiji, a u razdoblju 2018.-2022. na po jednom odlagalištu u svakoj od navedenih županija (Petrovačka dola u Vukovarsko-srijemskoj županiji i Tuk u Virovitičko-podravskoj županiji). U 2022. godini na području OBŽ bilo je 21 reciklažno dvorište, 136 reciklažnih otoka, a na 35 lokacija bile su postavljene mobilne jedinice.

Kako je navedeno u Nacrtu Plana, stanje na odlagalištima komunalnog i neopasnog otpada u OBŽ (prosinac 2022. g.) je sljedeći: "Gradsko odlagalište", Grad Beli Manastir - odlagalište je u postupku sanacije, odnosno predviđeno je zatvaranje istog; "Belišće", Grad Belišće - odlagalište nije zatvoreno, a izrađen je Plan sanacije i zatvaranja odlagališta otpada "Belišće" (listopad 2011. godine); "Doroslov", Grad Donji Miholjac - sanacija odlagališta otpada predviđena je u 3 faze. Radovi faze 1 su u potpunosti izvedeni sukladno važećim dozvolama te je za fazu 1 izdana uporabna dozvola; "Vitika", Grad Đakovo - središnji i glavni dio prostora čini sanirano, zatvoreno tijelo odlagališta, kao i ploha na kojoj se odlaže komunalni otpad, a nastavlja se na 2009. godine sanirano prvotno tijelo Vitike; "Pepelane", Grad Našice - odlagalište otpada "Pepelane" je u provedbi sanacije. Izvedena je I. faza sanacije dok je pribavljena građevinska dozvola za radeve II. faze sanacije, a postupak je nastavljen i u 2022. godini u smislu da je pribavljena građevinska dozvola za radeve III. i IV. faze sanacije; "Lončarica Velika", Grad Osijek - odlagalište Lončarica Velika je još uvijek aktivno, jer se nisu ostvarili uvjeti za njegovo zatvaranje s obzirom da RCGO Orlovnjak još uvijek nije izgrađen; "Ada Koritna", Općina Semeljci - sanirano uz daljnje korištenje.

Unutar administrativne granice Osječko-baranjske županije u potpunosti ili djelomično nalaze se sljedeća područja zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode: posebni rezervati Kopački rit - rezervat i Podpanj, parkovi prirode Kopački rit i Papuk, Regionalni park Mura - Drava, Spomenik prirode Biljsko groblje - Travnjak, Značajni krajobraz Erdut, spomenici parkovne arhitekture Osijek - perivoj Kralja Tomislava, Donji Miholjac - park uz dvorac, Đakovo - Strossmayerov perivoj, Našice - park oko dvorca, Čepin - park oko dvorca, Tenja - park oko dvorca, Bilje - park oko dvorca, Valpovo - park oko dvorca, Dalj - park pokraj patrijaršije, Kneževi - park oko dvorca, Đakovo - mali park, Osijek - park kralja Petra Krešimira IV.

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže unutar administrativne granice Osječko-baranjske županije u potpunosti ili djelomično nalaze se posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS) HR2000573 Petrijeveci, HR2000728 Biljsko groblje, HR2000730 Bistrinci, HR2000580 Papuk, HR2001328 Londa; Glogovica i Breznica, područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001308 Donji tok Drave, HR2001309 Dunav S od Kopačkog rita, HR2000372 Dunav - Vukovar, HR2000394 Kopački rit, HR5000015 Srednji tok Drave, HR2001086 Breznički ribnjak (Ribnjak Našice), HR2001085 Ribnjak Grudnjak s okolnim šumskim kompleksom, HR2001354 Područje oko jezera Borovik i HR2000623 Šume na Dilj gori te područja očuvanja značajna za ptice (POP) HR1000011 Ribnjaci Grudnjak i Našice, HR1000016 Podunavlje i donje Podravljje, HR1000040 Papuk i HR1000015 Srednji tok Drave. Detaljni podaci o područjima ekološke mreže na području Osječko-baranjske županije dostupni su u sklopu informacijskog sustava zaštite prirode Bioportal (<https://www.bioportal.hr>).

Sukladno dostavljenom kartografskom prikazu lokacija gospodarenja otpadom na području OBŽ u odnosu na područja ekološke mreže, sve prikazane lokacije pretovarnih stanica i lokacija Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak" nalaze se izvan područja ekološke mreže i doseg djelovanja zahvata se ne preklapa sa područjem ekološke mreže. Lokacija gospodarenja otpadom "Sarvaš", koja je Prostornim planom uređenja Grada Osijeka utvrđena kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za gospodarenje otpadom, djelomično se nalazi unutar područja ekološke mreže.

Lokacija gospodarenja otpadom "Sarvaš" prikazana u Nacrtu Plana podijeljena je na površinu za sanaciju odlagališta otpada (k.č.br. 799/2, k.o. Sarvaš), površinu za smještaj odlagališnih ploha (kazeta) za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest (k.č.br. 889, k.o. Sarvaš) te

skladište opasnog otpada (k.č.br. 889, k.o. Sarvaš). K.č.br. 799/2, k.o. Sarvaš većim se dijelom nalazi unutar POVS HR2000372 Dunav-Vukovar i POP HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje, a k.č.br. 889, k.o. Sarvaš vrlo malim dijelom ulazi unutar navedenih područja ekološke mreže. V. Izmjena i dopunama PPOBŽ (Županijski glasnik Osječko-baranjske županije, broj 16/22) donesenim 15. prosinca 2022. godine utvrđeno je da se na lokaciji gospodarenja otpadom "Sarvaš" na k.č.br. 889, k.o. Sarvaš može izgraditi odlagališna ploha (kazeta) za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest. Na k.č.br. 889, k.o. Sarvaš planiraju se: odlagališne plohe (kazete) za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest, skladište opasnog otpada, reciklažno dvorište za građevni otpad, druge građevine za gospodarenje otpadom, prateće građevine u funkciji osnovne namjene, sanacija odlagališta/grajevina nakon zatvaranja sukladno posebnom propisu. Na k.č.br. 799/2, k.o. Sarvaš planirana je sanacija zatvorenog odlagališta komunalnog otpada koja je završena u prosincu 2022. godine.

U Nacrtu Plana prikazan je pregled građevina ili postrojenja za gospodarenje otpadom jedinica lokalne samouprave OBŽ u kojem su navedena odlagališta otpada (komunalnog otpada, neopasnog otpada, inertnog otpada), reciklažna dvorišta, reciklažni otoci, mobilni uređaji za obradu građevinskog otpada, kompostana, sortirnica, pretovarne stanice, CGO, građevina za skladištenje neopasnog otpada i rashladni kontejner za otpad životinjskog porijekla. Sve navedene poznate lokacije nalaze se izvan područja ekološke mreže i izvan dosega djelovanja zahvata, osim već spomenutog građevinskog područja za reciklažno dvorište za građevni otpad i odlagalište inertnog otpada na lokaciji "Sarvaš". Za planirano reciklažno dvorište za građevni otpad, kompostanu, sortirnicu otpada i pretovarnu stanicu Našice nisu navedene točne katastarske čestice, ali se katastarske općine nalaze izvan područja ekološke mreže. Za planirano reciklažno dvorište u Općini Bizovac, Općini Donja Motičina i Općini Gorjani, za reciklažno dvorište građevnog otpada unutar Općine Petlovac te za reciklažno dvorište za građevinski otpad i rashladni kontejner za otpad životinjskog podrijetla unutar Općine Vladislavci također nisu navedene točne katastarske čestice, ali se katastarske općine nalaze izvan područja ekološke mreže te stoga i izvan dosega djelovanja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Za reciklažna dvorišta unutar Općine Levanjska Varoš nisu navedene točne lokacije, a Općina se djelomično nalazi unutar područja ekološke mreže, no s obzirom na to da se reciklažna dvorišta uglavnom smještaju unutar građevinskih područja i zauzimaju male površine i doseg djelovanja zahvata ograničen je na lokaciju zahvata, ne očekuje se značajan negativan utjecaj planiranih reciklažnih dvorišta na područja ekološke mreže. Za četiri reciklažna dvorišta na području Općine Podravska Moslavina koja se djelomično nalazi unutar područja ekološke mreže također nisu navedene lokacije, ali se navodi da će reciklažna dvorišta biti unutar granica građevinskih područja naselja i doseg djelovanja zahvata ograničen je na lokaciju zahvata.

Za RCGO Orlovnjak, Uprava za zaštitu prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja 2020. godine izdala je rješenje da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu te da nije potrebno provesti postupak glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, a potom je 2022. godine ishođeno i rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja o prihvatljivosti zahvata za okoliš. U 2023. godini ishođeno je rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za izmjenu zahvata RCGO Orlovnjak.

Za pretovarne stanice su u razdoblju od prosinca 2021. do ožujka 2022. godine ishođena rješenja Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. Za tri

pretovarne stanice na području OBŽ (Đakovo, Našice i Beli Manastir) i dvije na području VSŽ (Stari Jankovci i Županja) lokacijske dozvole ishodene su tijekom 2022. godine.

Strateškom studijom utjecaja na okoliš za Prostorni plan Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: PPOBŽ) i II. Izmjene i dopune PPOBŽ razmatran je utjecaj postojećih i planiranih zahvata. U popisu svih analiziranih zahvata su obuhvaćeni i zahvati iz kategorija djelatnosti gospodarenje otpadom te je razmatrana prihvatljivost zahvata građevina za sustav gospodarenja otpadom (RCGO, pretovarne stanice, građevine za skladištenje opasnog otpada kao i površine za iskorištavanje mineralnih sirovina). Za sve uvjetno prihvatljive zahvate utvrđene su mjere zaštite okoliša, koje su potom ugrađene u odredbe za provedbu PPOBŽ. Za III. Izmjene i dopune PPOBŽ proveden je postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš u kojem je utvrđeno da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš. Za IV. Izmjene i dopune PPOBŽ prema mišljenju Ministarstva zaštite okoliša i energetike nije bilo potrebno provesti postupak ocjene odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš. V. Izmjenama i dopunama PPOBŽ je uskladen s posebnim propisima o gospodarenju otpadom, određena je lokacija za gospodarenje građevnim otpadom koji sadrži azbest i propisani uvjeti za provedbu navedenog zahvata u prostoru. Također je određena lokacija za gospodarenje opasnim otpadom, kao građevina područnog (regionalnog) značaja, na dijelu odlagališta Sarvaš uz reciklažno dvorište za građevni otpad za koje je izdana uporabna dozvola (KLASA: UP/1-361-05/17-01/000061, URBROJ: 2158/01-1200/06-17-0007, od 18. prosinca 2017. godine), a gdje je predviđena i izgradnja plohe za odlaganje inertnog otpada. U postupku ocjene o potrebi strateške procjene utvrđeno je da se provedbom V. Izmjena i dopuna PPOBŽ može isključiti vjerojatnost značajnog negativnog utjecaja na sastavnice okoliša kao i na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te za iste nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš niti postupak Glavne ocjene (KLASA: 351-03/21-01/2014, URBROJ: 517-05-1-1-22-6 od 13. siječnja 2022). Također, u Zahtjevu je navedeno da je OBŽ pokrenula VI. Izmjene i dopune PPOBŽ za koje je Upravni odjel u Županiji od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, pribavio mišljenje (KLASA: 351-03/23-01/218; URBROJ: 517-05-1-1-23-2, od 14. veljače 2023. godine) u kojem je navedeno da je za planirane Izmjene i dopune PPOBŽ potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja plana na okoliš. Također je od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Uprave za zaštitu prirode, pribavljeno Rješenje (KLASA: UP/1 352-03/23-05/26; URBROJ: 517-10-2-3-23-2, od 15. ožujka 2023. godine) da je za planirane Izmjene i dopune PPOBŽ potrebno provesti postupak glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Strateškom studijom utjecaja VI. Izmjena i dopuna PPOBŽ na okoliš razmatrat će se svi planirani zahvati iz važećeg PPOBZ, oni koji još nisu realizirani, kao i oni koji su obuhvaćeni Odlukom o izradi te njihov kumulativni utjecaj.

Uzimajući u obzir sada poznate podatke, prethodnom ocjenom analizirani su mogući utjecaji provedbe Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Budući da je većina predviđenih lokacija gospodarenja otpadom na području Osječko-baranjske županije izvan područja ekološke mreže, odnosno područja ekološke mreže se nalaze na udaljenosti izvan dosega djelovanja i da je za većinu lokacija u ranije provedenim postupcima ocijenjen utjecaj na područja ekološke mreže kroz planove višeg reda ili na nivou zahvata te s obzirom na sve gore navedeno, Uprava za zaštitu prirode zaključuje da se uz pridržavanje važećih zakonskih propisa može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te je stoga riješeno kao u izreci. U slučaju izmjena Plana, a koje bi mogle imati značajan negativan utjecaj na područja ekološke mreže, potrebno je ponoviti postupak prethodne ocjene prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu.

Člankom 46. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene, dok Upravno tijelo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Članak 48. stavak 5. Zakona o zaštiti prirode propisuje da ako Ministarstvo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je strategija, plan ili program prihvatljiv za ekološku mrežu.

Članak 48. stavak 7. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

U skladu s člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom суду neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Trg Ante Starčevića 2, 31000 Osijek (R s povratnicom)